

Od teksta do predstave

Jedan od ambicioznijih programa Hrvatskog centra ITI - UNESCO je Međunarodna dramska kolonija koja se već treću godinu (1999, 2000 i 2001.) održava u slikovitu, istarskom gradiću Motovunu. Osnovna ideja sadržana je u predstavljanju i provjeri domaćih i stranih tekstova kroz formu koncertnog (ili javnog) čitanja dramskog teksta. Nakon sedmodnevnog rada redatelja, pisaca, glumaca i prevoditelja na tekstu, prikazuju se rezultati rada; predstava bez scenografije i kostima s glumcima koji drže tekst u rukama. Rad podrazumijeva ispitivanje sceničnosti teksta, odnose među licima i pomoć piscu da literarni tekst provjeri kroz živu igru glumaca i redateljsko čitanje izabranog teksta. Znači, u središtu pozornosti rada u Koloniji je dramski tekst i pisac, a svi ostali su u njihovoj službi.

Kolonija kroz domaći dramski tekst promovira mladog, još na kazališnim daskama neizvedenog pisca kojemu je to mogućnost da ispravi i poboljša svoj literarni predložak-tekst u dodiru s mehanizmom kazališta. Na tom putu mu pomaže iskusni redatelj i glumci koji ga kroz postavljanje teksta usredotočuju na zakonitosti pisanja za kazalište.

Što se pak stranih tekstova tiče, vrijede druga pravila. Strani tekst se odabire na prijedlog kompetentnih ljudi iz zemlje iz koje tekst dolazi

(teatrolozi, dramaturzi) s ciljem da se u Hrvatskoj predstavi recentno dramsko pismo te zemlje. Radeći strani tekst u Koloniji postizemo dva bitna cilja. Dobivamo prijevod dramskog teksta koji može naći put do hrvatskog profesionalnog kazališta i ostvarujemo reciprocitet sa zemljom - gostom u Koloniji. To znači da želimo i na neki način uvjetujemo da ugošćena zemlja prevede i predstavi jedan hrvatski tekst po našem izboru i uprizori ga u svojoj zemlji kroz istu formu koncertnog čitanja.

Prošle godine (2001.) u Koloniji su bila odabrana i predstavljena tri teksta. Hrvatsku je zastupao dramski tekst Tanje Radović *Gušterica* koju je režirala Morana Foretić, a glumili Stela Prišlin i Ivica Pucar. Radu je prisustvovala i autorica Tanja Radović.

Dva strana teksta dolazila su iz Slovenije i Slovačke.

Slovenija je predstavila tekst Roka Vilčnika *Mravojed ili šuma crvenih plodova* koji je režirao slovenski redatelj, čak zagrebačke Akademije dramske umjetnosti, Rene Maurin, a glumili su Mirta Zečević, Jadranka Krajina, Dženita Imamović i Robert Ugrina. Tekst je prevela Jagna Pogačnik koja je također sudjelovala u radu na koncertnom uprizorenju teksta.

Slovački izbor pao je na eminentnog dramskog pisca Viliama Klimačka i njegovu dramu *Dosada na plaži* koju je preveo Lujo Bauer, režirala Ivana Peroš, a glumili Mirela Brekalo, Ivana Jelić, Sven Šestak, Ronald Žlabur i Robert Krajinović.

Ono što je ove godine bilo novo je izlazak u otvoreni prostor (jer Motovun je svojom ljepotom mamio i nudio prirodne pozornice) i inauguriranje ambijentalnog koncertnog čitanja što je pružilo novo uzbuđenje i strast rada na tekstu. Također, po prvi put bio je prisutan i dramaturg, Janez Vencelj koji je bio na usluzi svim trima ekipama.

Tekst o Koloniji koji slijedi donosi doživljaj rada iz vizure jedne glumice i jednog redatelja, prvo iskustvo takve vrste za oboje njih. Žao nam je što nismo uspjeli dobiti i "vizuru pisca" kojemu je takva vrst rada posebno namijenjena, ali se nadamo da ćemo je imati u nekom budućem broju Kazališta. Voljeli bismo da su naši gosti, dramski pisci imali koristi od Kolonije i da će njihovi tekstovi naći put do "ozbiljnih" kazališta sa svim rekvizitarijem koje kazališna predstava nosi.

Željka Turčinović, Predsjednica Hrvatskog centra ITI -UNESCO